DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 11 maj 2000 *

I mål C-296/98,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiska rådgivaren C. Tufvesson och B. Mongin, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

sökande,

mot

Republiken Frankrike, företrädd av K. Rispal-Bellanger, sous-directeur, utrikesministeriets rättsavdelning, och S. Seam, secrétaire des affaires étrangères, samma avdelning, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: Frankrikes ambassad, 8 B, boulevard Joseph II, Luxemburg,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att Republiken Frankrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt EG-fördraget och bestämmelserna i artiklarna 6, 29 och 39 i

* Rättegångsspråk: franska.

rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (tredje direktivet om annan direkt försäkring än livförsäkring) (EGT L 228, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 160), och artiklarna 5, 29 och 39 i rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (tredje livförsäkringsdirektivet) (EGT L 360, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 180), genom att bibehålla artikel L. 310-8 i Code des assurances (lag om försäkringar), enligt vilken försäkrings- och kapitaliseringsföretag som för första gången marknadsför ett nytt standardförsäkringsavtal i Frankrike skall informera den minister som har ansvaret för ekonomi och finanser om detta i enlighet med de villkor som denne har fastställt i kungörelse, och artikel A. 310-1 i samma lag, enligt vilken den information som avses i artikel L. 310-8 skall lämnas på en blankett som utformats på franska och som innehåller de upplysningar som anges i bilagan till denna artikel,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden på sjätte avdelningen J.C. Moitinho de Almeida (referent), tillförordnad avdelningsordförande på femte avdelningen, samt domarna L. Sevón, C. Gulmann, J.-P. Puissochet och M. Wathelet,

generaladvokat: S. Alber,

justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att parterna har avgivit muntliga yttranden vid förhandlingen den 16 september 1999,

och efter att den 28 oktober 1999 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har genom ansökan, som inkom till domstolens kansli den 29 juli 1998, med stöd av artikel 169 i EG-fördraget (nu artikel 226 EG) väckt talan om fastställelse av att Republiken Frankrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt EG-fördraget och bestämmelserna i artiklarna 6, 29 och 39 i rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (tredje direktivet om annan direkt försäkring än livförsäkring) (EGT L 228, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 160), och artiklarna 5, 29 och 39 i rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (tredje livförsäkringsdirektivet) (EGT L 360, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 180), genom att bibehålla artikel L. 310-8 i Code des assurances (lag om försäkringar), enligt vilken försäkrings- och kapitaliseringsföretag som för första gången marknadsför ett nytt standardförsäkringsavtal i Frankrike skall informera den minister som har ansvaret för ekonomi och finanser om detta i enlighet med de villkor som denne har fastställt i kungörelse, och artikel A. 310-1 i samma lag, enligt vilken den information som avses i artikel L. 310-8 skall lämnas på en blankett som utformats på franska och som innehåller de upplysningar som anges i bilagan till denna artikel.

Tillämpliga bestämmelser

Gemenskapsrättsliga bestämmelser

2 I artikel 6 i direktiv 92/49, under avdelning II med rubriken Etablering inom försäkringsverksamhet, föreskrivs följande:

"Artikel 8 i direktiv 73/239/EEG skall ersättas med följande:

'Artikel 8

...

3. Detta direktiv hindrar inte medlemsstaterna från att upprätthålla eller införa lagar och andra författningar som föreskriver godkännande av stiftelseurkund och bolagsordning samt att alla andra handlingar som krävs för normal tillsyn skall företes.

Medlemsstaterna får dock inte anta bestämmelser med krav på förhandsgodkännande eller löpande anmälan av allmänna och särskilda försäkringsvillkor, premietariffer eller andra tryckta handlingar som företaget avser att använda i sina mellanhavanden med försäkringstagarna.

Medlemsstaterna får inte upprätthålla eller införa krav på förhandsanmälan eller förhandsgodkännande av föreslagna premiehöjningar, utom då detta ingår som en del i allmänna priskontrollsystem.

...'"

3 Enligt artikel 29 i direktiv 92/49, under avdelning III i direktivet med rubriken Samordning av villkoren för försäkringsrörelse, gäller följande:

"Medlemsstaterna får inte anta bestämmelser med krav på förhandsgodkännande eller löpande anmälan av allmänna och särskilda avtalsvillkor, premietariffer eller formulär och andra tryckta handlingar för användning i mellanhavanden med försäkringstagarna. De får endast kräva att sådana avtalsvillkor och andra dokument företes vid enstaka tillfällen så att deras överensstämmelse med de nationella bestämmelserna om försäkringsavtal skall kunna kontrolleras, och detta krav får inte vara en förutsättning för att företaget skall få bedriva verksamhet.

Medlemsstaterna får inte upprätthålla eller införa system med förhandsanmälan eller förhandsgodkännande av föreslagna premiehöjningar, om detta inte är en del av allmänna priskontrollsystem."

4 I artikel 35 i direktiv 92/49, under avdelning IV med rubriken Bestämmelser beträffande etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster, föreskrivs följande:

"Artikel 16 i direktiv 88/357/EEG skall ersättas med följande:

'Artikel 16

1. Inom en månad efter den anmälan som avses i artikel 14 skall de behöriga myndigheterna i hemlandet till den eller de medlemsstater inom vilkas territorier företaget avser att, inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster, driva verksamhet överlämna följande:

a) Ett intyg om att företaget har en minsta solvensmarginal, beräknad enligt artikel 16 och 17 i direktiv 73/239/EEG.

b) De försäkringsklasser företaget har auktoriserats att erbjuda.

c) De slag av risker som företaget avser att försäkra i den medlemsstat där tjänsterna utförs.

De skall samtidigt underrätta det berörda företaget om detta.

Varje medlemsstat, inom vars territorium ett företag avser att, med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster, försäkra risker i klass 10 punkt A i bilagan till direktiv 73/239/EEG exklusive fraktförares ansvar, får kräva att företaget

— meddelar namn på och adress till den representant som avses i artikel 12a.4 i det direktivet,

— avger försäkran om att företaget har blivit medlem av den nationella byrån och den nationella garantifonden i den medlemsstat där tjänsterna utförs.

2. I fall då de behöriga myndigheterna i hemlandet inte överlämnar i punkt 1 omnämnd information inom fastställd tid skall de inom samma tidsperiod meddela skälen för sin vägran till företaget. En vägran skall kunna bli föremål för domstolsprövning i hemlandet.

3. Företaget får påbörja verksamheten det datum då det enligt intyg mottog den i punkt 1 första stycket omnämnda informationen.'"

5 I artikel 39.2 och 39.3, under sistnämnda avdelning i direktiv 92/49, föreskrivs följande:

"2. Filialstaten eller den medlemsstat där tjänsterna utförs får inte anta bestämmelser om krav på förhandsgodkännande eller löpande redovisning av allmänna och särskilda villkor, premietariffer eller av formulär och andra tryckta handlingar för användning i mellanhavanden med försäkringstagarna. För att kontrollera överensstämmelsen med nationell lagstiftning rörande försäkrings-

avtal får denna stat, av företag som avser att bedriva försäkringsverksamhet inom dess territorium med stöd av etableringsfriheten eller inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster, endast i enstaka fall kräva redovisning av dess villkor och andra tryckta handlingar. Detta krav får inte utgöra en förutsättning för att företaget skall få bedriva verksamhet.

3. Filialstaten eller den medlemsstat där tjänsterna utförs får inte upprätthålla eller införa system med förhandsanmälan eller förhandsgodkännande av föreslagna premiehöjningar, om detta inte är en del av allmänna priskontrollsystem."

6 I artikel 5 i direktiv 92/96, under avdelning II med rubriken Direkt livförsäkringsverksamhet, föreskrivs följande:

"Artikel 8 i direktiv 79/267/EEG skall ersättas med följande:

'Artikel 8

...

3. Medlemsstaterna får dock inte anta bestämmelser med krav på förhandsgodkännande av eller löpande anmälan av allmänna och särskilda försäkringsvillkor, premietariffer, tekniska grunder som särskilt används för beräkning av premietariffer eller tekniska avsättningar, eller formulär och andra tryckta handlingar som företaget avser att använda i sina mellanhavanden med försäkringstagarna.

Trots innehållet i första stycket får hemlandet, för kontroll av att försäkringsföretagets försäkringsmatematiska grunder står i överensstämmelse med nationella regler, kräva regelbunden underrättelse om de tekniska grunder som använts vid beräkning av premietariffer och tekniska avsättningar så länge detta krav inte görs till förutsättning för att företaget skall få driva rörelsen.

Detta direktiv hindrar inte medlemsstaterna från att bibehålla eller införa lagar eller andra författningar som föreskriver godkännande av stiftelseurkund och bolagsordning samt att förete alla andra handlingar som krävs för normal tillsyn.

...'"

7 Enligt artikel 29 i direktiv 92/96 under avdelning III med rubriken Harmonisering av villkor för försäkringsverksamhet, gäller följande:

"Medlemsstaterna får inte anta bestämmelser med krav på förhandsgodkännande eller löpande anmälan av allmänna och särskilda försäkringsvillkor, premietariffer, tekniska grunder för beräkning av premietariffer och tekniska avsättningar eller formulär och andra tryckta handlingar för användning i mellanhavanden med försäkringstagarna.

Utan hinder av första stycket och uteslutande i syfte att kontrollera efterlevnaden av nationella bestämmelser rörande försäkringsmatematiska principer, får hemlandet föreskriva regelmässig underrättelse om de tekniska grunderna för

premieberäkning och beräkning av tekniska avsättningar. Detta krav är inte en förutsättning för att företaget skall få bedriva sin verksamhet.

..."

8 I artikel 35 under avdelning IV i direktiv 92/96 med rubriken Bestämmelser beträffande etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster, föreskrivs följande:

"Artikel 14 i direktiv 90/619/EEG skall ersättas med följande:

'Artikel 14

1. Inom en månad efter den anmälan som avses i artikel 11 skall de behöriga myndigheterna i hemlandet till den eller de medlemsstater inom vilkas territorier företaget avser att driva verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster överlämna följande:

a) Ett intyg om att företaget har en minsta solvensmarginal, beräknad enligt artiklarna 19 och 20 i direktiv 79/267/EEG.

b) De försäkringsklasser företaget har auktoriserats att erbjuda.

c) De slag av åtaganden som företaget avser att försäkra i den medlemsstat där tjänsterna utförs.

De skall samtidigt underrätta det berörda företaget om detta.

2. I fall då de behöriga myndigheterna i hemlandet inte överlämnar i punkt 1 omnämnd information inom fastställd tid skall de inom samma tidsperiod meddela skälen för sin vägran till företaget. En vägran skall kunna bli föremål för domstolsprövning i hemlandet.

3. Företaget får påbörja verksamheten det datum då det enligt intyg mottog den i punkt 1 första stycket omnämnda informationen.'"

9 Under samma avdelning i direktiv 92/96 föreskrivs i artikel 39.2 följande:

"Filialstaten eller den medlemsstat där tjänsterna utförs får inte anta bestämmelser om krav på förhandsgodkännande eller löpande redovisning av allmänna och särskilda försäkringsvillkor, premietariffer, tekniska grunder för premieberäkning och beräkning av tekniska avsättningar, eller av formulär och andra tryckta handlingar för användning i mellanhavanden med försäkringstagarna. För att kontrollera överensstämmelsen med nationell lagstiftning rörande försäkringsavtal får de av företag som avser att bedriva försäkringsverksamhet inom dess territorium med stöd av etableringsfriheten eller inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster, endast i enstaka fall kräva redovisning av dess villkor och

andra tryckta handlingar. Detta krav får inte utgöra en förutsättning för att företaget skall få bedriva verksamhet."

Nationella bestämmelser

10 Enligt artikel L. 310-8 i den franska Code des assurances gäller följande:

"Försäkrings- och kapitaliseringsföretag skall, när de för första gången marknadsför ett nytt standardförsäkringsavtal i Frankrike, informera den minister som har ansvaret för ekonomi och finanser i enlighet med de villkor som denne har fastställt i kungörelse.

Ministern kan begära att handlingar av avtals- eller reklamkaraktär som avser en försäkrings- eller kapitaliseringstransaktion skall inges.

Om det framkommer att en handling strider mot bestämmelser i lag eller andra författningar, kan ministern, efter att ha inhämtat yttrande från den rådgivande försäkringskommittén, begära att handlingen skall ändras eller besluta att den inte får användas. I brådskande fall krävs det inte att yttrande inhämtas från den rådgivande försäkringskommittén."

11 I artikel A. 310-1 i nämnda Code des assurances föreskrivs följande:

"Den information som avses i artikel L. 310-8 skall lämnas på en blankett som utformats på franska och som innehåller de upplysningar som anges i bilagan till förevarande artikel."

12 Enligt bilagan till artikel A. 310-1 i samma Code des assurances skall de blanketter som försäkringsföretagen skall inge utformas på följande sätt:

"I. — *Marknadsföringsblankett avseende ett nytt standardavtal avseende livförsäkring*

1. Det avtalsslutande försäkringsföretagets namn och adress.

2. Avtalets kommersiella beteckning.

3. Avtalets innehåll:

a) avtalsmässiga definitioner på de garantier som lämnas,

b) avtalets giltighetstid,

c) betalningsvillkor för försäkringspremier,

d) uppsägningstid och villkor för uppsägning av avtalet,

e) formaliteter som skall iakttas vid försäkringsfall,

f) kompletterande upplysningar avseende vissa typer av avtal:

— avtal avseende livsfall eller kapitalisering: avgifter som försäkringsföretaget tar ut vid återköp,

— andra avtal som har återköpsvärde: avgifter som tas ut vid återköp,

— rörligt kapital: uppgifter om referensvärden och de slag av tillgångar som ingår i detta,

— gruppavtal: villkor för uppsägning och överlåtelse,

g) uppgift om försäkringspremier avseende huvudsakliga och kompletterande garantier.

4. Garanterad minimiutdelning och vinstdelning:

   a) Garanterad räntesats och denna garantis giltighetstid,

   b) förekomsten av garanterade minimiåterköpsvärden, trohetsgarantier, fribrevsvärde,

   c) metoder för beräkning av utdelning på vinstandelar.

5. Det datum då marknadsföringen skall inledas.

II. — *Marknadsföringsblankett avseende ett nytt standardavtal avseende annan försäkring än livförsäkring*

1. Det avtalsslutande försäkringsföretagets namn och adress.

2. Avtalets kommersiella beteckning.

3. Avtalsmässiga definitioner på lämnade garantier med uppgift om försäkringskategoriernas nummer (artikel R. 321-1 i Code des assurances).

4. Är det fråga om ett gruppavtal (1)?

Ja
Nej

Om ja, ange villkoren för uppsägning och överlåtelse.

5. Syftar avtalet endast till att försäkra höga risker i den mening som avses i artikel L. 111-6 i Code des assurances (1)?

Ja
Nej

6. Försäkrar avtalet endast risker som är hänförliga till Frankrike (1)?

Ja
Nej

7. Föreskrivs i avtalet att endast fransk lag skall vara tillämplig (1)?

Ja
Nej

8. Åsyftad kundkrets (1):

Enskilda
Andra

9. Det datum då marknadsföringen skall inledas.

(1) Kryssa för tillämpligt alternativ."

Det administrativa förfarandet

13 Kommissionen anser att artiklarna L. 310-8 och A. 310-1 i den franska Code des assurances inte är förenliga med medlemsstaternas skyldigheter enligt artiklarna 6, 29 och 39 i direktiv 92/49 och artiklarna 5, 29 och 39 i direktiv 92/96, eftersom det i nämnda nationella bestämmelser föreskrivs att de allmänna villkoren i de avtal som försäkringsbolagen avser att för första gången marknadsföra i Frankrike löpande skall anmälas och lämnade därför genom en skrivelse av den 17 januari 1997 en formell underrättelse till den franska regeringen och anmodade den att inom två månader yttra sig avseende denna överträdelse av bestämmelserna i nämnda direktiv.

14 De franska myndigheterna gjorde i en skrivelse av den 25 mars 1997 gällande att direktiven 92/49 och 92/96 ger medlemsstaterna rätt att i efterhand och genom stickprov kontrollera avtalen i syfte att säkerställa att nationella bestämmelser om försäkringsavtal samt den försäkringsmatematiska principen iakttas. Artikel L. 310-8 i den franska Code des assurances syftar till att möjliggöra sådana

effektiva kontroller, vilket är nödvändigt såväl av tillsynsskäl som för skyddet av försäkringstagarna. Den skyldighet som föreskrivs i bestämmelsen strider inte mot gemenskapsrätten, för det första eftersom de upplysningar som begärs in är av annan art än de upplysningar och handlingar som det enligt direktiven 92/49 och 92/96 är förbjudet att löpande eller i förhand begära in, och, för det andra, eftersom det ingivande av marknadsföringsblanketter som föreskrivs i Code des assurances inte innebär att försäkringsavtalen förhandsgodkänns, eftersom ingivandet av blanketten kan ske efter det att avtalen har börjat marknadsföras. De franska myndigheterna medgav emellertid i den nämnda skrivelsen att det, för att undanröja eventuella tvetydigheter, förelåg ett behov av att göra en översyn av de ifrågavarande artiklarna i Code des assurances.

15 Eftersom dessa förklaringar inte förändrade kommissionens bedömning vad gäller förekomsten av en överträdelse av direktiven 92/49 och 92/96, sände kommissionen den 30 december 1997 ett motiverat yttrande till Republiken Frankrike, i vilket den upprepade samtliga de anmärkningar den hade gjort i den formella underrättelsen och anmodade Republiken Frankrike att vidta nödvändiga åtgärder för att följa yttrandet inom två månader från delgivningen.

16 Eftersom de franska myndigheterna inte har besvarat detta motiverade yttrande har kommissionen, som bedömer att de franska myndigheterna inte har ändrat artiklarna L. 310-8 och A. 310-1 i Code des assurances eller åtminstone har underlåtit att meddela kommissionen en sådan ändring, beslutat att väcka föreliggande talan.

I sak

17 Den franska regeringen har vid den muntliga förhandlingen angett att lydelsen av artikel L. 310-8 i Code des assurances har ändrats genom artikel 91.1 i lag nr 99-532 av den 25 juni 1999 om sparande och finansiell säkerhet (*JORF* av den 29 juni 1999, s. 9487), i syfte att undanröja alla tvetydigheter vad gäller frågan

huruvida ingivandet av marknadsföringsblanketten utgör ett förhandsvillkor för att nya försäkringsavtal skall få marknadsföras. I artikel L. 310-8, i dess nya lydelse, föreskrivs följande:

"Inom tre månader från det att ett nytt standardförsäkringsavtal börjat marknadsföras skall försäkrings- och kapitaliseringföretagen informera den minister som har ansvaret för ekonomin i den form som denne föreskrivit i kungörelse."

18 Den franska regeringen har inte bestritt att direktiven 92/49 och 92/96 förbjuder medlemsstaterna att föreskriva att de allmänna avtalsvillkor som ett försäkringsföretag för första gången vill marknadsföra inom landet skall anmälas löpande, och att de endast tillåter stickprovskontroller som görs i efterhand.

19 Den franska regeringen har emellertid gjort gällande att gemenskapsbestämmelserna inte innehåller någon definition av begreppet "allmänna försäkringsvillkor". Den har därvid angett att detta begrepp enligt den juridiska doktrinen avser villkor som är gemensamma för en viss kategori av avtal som ingåtts av samma försäkringsgivare. Marknadsföringsblanketterna förutsätter emellertid inte att någon information som utgör allmänna försäkringsvillkor i den mening som angetts ovan inges, utan endast att kortfattad information lämnas, vilken inte gör det möjligt att på förhand bedöma de allmänna försäkringsvillkoren i detalj.

20 Den franska regeringen har i detta hänseende hävdat att den definition av begreppet allmänna försäkringsvillkor som kommissionen föreslagit skulle beröva artikel 8.3 första stycket i rådets första direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (EGT L 228, s. 3; svensk specialutgåva, område 6, volym 1, s. 146), i dess lydelse

enligt artikel 6 i direktiv 92/49, samt artikel 8.3 tredje stycket i rådets första direktiv 79/267/EEG av den 5 mars 1979 om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (EGT L 63, s. 1; svensk specialutgåva, område 6, volym 2, s. 20), i dess lydelse enligt artikel 5 i direktiv 92/96, deras ändamålsenliga verkan. I dessa bestämmelser, som har samma lydelse, föreskrivs att "detta direktiv hindrar inte medlemsstaterna från att bibehålla eller införa lagar eller andra författningar som föreskriver godkännande av stiftelseurkund och bolagsordning samt att alla andra handlingar som krävs för normal tillsyn skall företes".

21 Om begreppet allmänna försäkringsvillkor, såsom kommissionen hävdat, skulle omfatta varje del av avtalsförhållandet mellan försäkringsgivaren och försäkringstagaren, skulle enligt den franska regeringen uttrycket "handlingar som krävs för normal tillsyn" förlora sin betydelse.

22 Enligt den franska regeringen utgör marknadsföringsblanketterna handlingar som krävs för normal tillsyn genom stickprovskontroller i efterhand. En sådan tillsyn skulle nämligen inte kunna utövas utan den överblick och identifiering av försäkringsavtalen som möjliggörs genom de upplysningar som begärs in genom marknadsföringsblanketterna.

23 Den franska regeringen har i detta hänseende gjort gällande att den information som kan erhållas i ett försäkringsföretags hemland inte är tillräcklig, då de avtal som marknadsförs i den medlemsstat där det fria tillhandahållandet av tjänster sker inte är desamma som de som har marknadsförts i hemlandet.

24 Kommissionen å sin sida har vidhållit de argument som den utvecklat i det motiverade yttrandet och har tillagt att även om det i den nya lydelsen av artikel L. 310-8 i Code des assurances föreskrivs att kontroll av allmänna

försäkringsvillkor skall göras i efterhand så bibehålls ändå den löpande karaktären av denna tillsyn, varför denna strider mot kraven i direktiven 92/49 och 92/96. Nämnda lagändring kan i vart fall inte anses ha inneburit att den överträdelse som Republiken Frankrike läggs till last inom ramen för förevarande talan om fördragsbrott har upphört, eftersom den antogs efter det att den tvåmånadersfrist som lämnats i det motiverade yttrandet hade löpt ut.

25 Domstolen konstaterar att det krävs att försäkringsföretag, såvitt gäller livförsäkringsavtal, skall lämna information om avtalets innehåll genom en marknadsföringsblankett, bland annat avseende den avtalsmässiga definitionen på de garantier som lämnas, avtalets giltighetstid, betalningsvillkoren för försäkringspremier, uppsägningstid och villkor för uppsägning av avtalet, formaliteter som skall iakttas vid försäkringsfall, försäkringspremier avseende huvudsakliga och komplementerande garantier, datum då marknadsföringen skall inledas samt garanterad minimiutdelning, inklusive garanterad räntesats.

26 Vad gäller andra försäkringsavtal än livförsäkringsaval omfattar den information som försäkringsföretagen skall lämna genom marknadsföringsblanketten den avtalsmässiga definitionen på de garantier som lämnas, villkoren för uppsägning och överlåtelse, de slag av risker som försäkras, upplysningar om huruvida riskerna måste vara hänförliga till Frankrike och om huruvida endast fransk lag skall vara tillämplig på avtalet, den åsyftade kundkretsen samt datumet då marknadsföringen skall inledas.

27 I detta hänseende finns det anledning att erinra om att artiklarna 6, 29 och 39 i direktiv 92/49 och artiklarna 5, 29 och 39 i direktiv 92/96 förbjuder en medlemsstat att kräva löpande anmälan av allmänna och särskilda försäkringsvillkor som ett företag avser att använda inom landet i sina mellanhavanden med försäkringstagarna.

28 Det måste emellertid konstateras att det genom marknadsföringsblanketterna uppställs ett krav på att försäkringsföretagen löpande anmäler ett antal uppgifter

till myndigheterna i den berörda medlemsstaten, sådana som de som nämns i punkterna 25 och 26 i denna dom och som utgör allmänna försäkringsvillkor.

29 Skyldigheten att löpande anmäla sådana uppgifter utgör ett krav som strider mot den fria marknadsföring inom gemenskapen av försäkringsprodukter som direktiven 92/49 och 92/96 syftar till att förverkliga.

30 Den medlemsstat i vilken det fria tillhandahållandet av tjänster sker har visserligen enligt artikel 6 i direktiv 92/49 och artikel 5 i direktiv 92/96 rätt att utöva tillsyn avseende de försäkringsavtal som marknadsförs inom landet.

31 Det skall härvid påpekas att denna medlemsstat redan förfogar över information om de försäkringsklasser som företaget har fått auktorisation för, de slag av risker som företaget avser att försäkra samt ett intyg om att företaget har en minsta tillåtna solvensmarginal, uppgifter som lämnats av behöriga myndigheter i de andra medlemsstaterna i enlighet med artikel 16 i rådets andra direktiv 88/357/EEG av den 22 juni 1988 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utöva friheten att tillhandahålla tjänster samt om ändring av direktiv 73/239/EEG (EGT L 172, s. 1; svensk specialutgåva, volym 6, s. 175) och i enlighet med artikel 14 i rådets andra direktiv 90/619/EEG av den 8 november 1990 om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster, och om ändring av direktiv 79/267/EEG (EGT L 330, s. 50; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 67), i deras lydelser enligt artikel 35 i direktiv 92/49 respektive 92/96.

32 Enligt artikel 6 i direktiv 92/49 och artikel 5 i direktiv 92/96 får även den medlemsstat inom vilken det fria tillhandahållandet av tjänster sker begära information i efterhand avseende de allmänna försäkringsvillkor som marknadsförs i denna stat genom stickprov. Nämnda bestämmelser utgör emellertid hinder för att en sådan begäran om information sker löpande.

33 Kravet på löpande anmälan av uppgifter som utgör allmänna försäkringsvillkor genom marknadsföringsblanketter kan därför inte anses utgöra ett förfarande som krävs för att den medlemsstat inom vilken det fria tillhandahållandet av tjänster sker skall kunna utöva normal tillsyn enligt artikel 6 i direktiv 92/49 och artikel 5 i direktiv 92/96.

34 Mot bakgrund härav skall kommissionens talan bifallas.

35 Det skall följaktligen fastställas att Republiken Frankrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt artiklarna 6, 29 och 39 i direktiv 92/49 och artiklarna 5, 29 och 39 i direktiv 92/96, genom att bibehålla artikel L. 310-8 och artikel A. 310-1 i Code des assurances, enligt vilka försäkrings- och kapitaliseringsföretag som för första gången marknadsför ett nytt standardförsäkringsavtal i Frankrike löpande skall anmäla detta till den minister som är ansvarig för ekonomi och finanser genom en informationsblankett som skall innehålla uppgifter om allmänna försäkringsvillkor.

Rättegångskostnader

36 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom kommissionen har yrkat att Republiken Frankrike skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna och denna stat har tappat målet, skall yrkandet bifallas.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

följande dom:

1) Republiken Frankrike har åsidosatt sina skyldigheter enligt artiklarna 6, 29 och 39 i rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (tredje direktivet om annan direkt försäkring än livförsäkring) och artiklarna 5, 29 och 39 i rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (tredje

livförsäkringsdirektivet) genom att bibehålla artikel L. 310-8 och A. 310-1 i Code des assurances, enligt vilka försäkrings- och kapitaliseringsföretag som för första gången marknadsför ett nytt standardförsäkringsavtal i Frankrike löpande skall anmäla detta till den minister som har ansvaret för ekonomi och finanser genom en informationsblankett som skall innehålla uppgifter om allmänna försäkringsvillkor.

2) **Republiken Frankrike skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Moitinho de Almeida Sevón Gulmann

Puissochet Wathelet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 11 maj 2000.

R. Grass D.A.O. Edward

Justitiesekreterare Ordförande på femte avdelningen